

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Lars Andersson
Miljöskyddshandläggare
010-2233205

Yttrande

1 (2)

Datum
2020-10-19

Diarienummer
559-5399-20

m.remissvar@regeringskansliet.se

Kommunalt ansvar för insamling och materialåtervinning av returpapper.

Ert diarienummer: M2020/01079/Ke

Beslut

Länsstyrelsen avstyrker förslaget och föreslår att departementet fortsatt bereder ärendet i dialog med kommunala företrädare och andra intressenter.

Länsstyrelsen synpunkter

Länsstyrelsen delar uppfattningen om att en mångfald av starka och oberoende medier i hela landet är en förutsättning för en stark demokrati. Det är viktigt att värna samhällets mångfald i stort, och människors skiftande behov samt rättigheter. Digitala lösningar har medfört många fördelar, men det kvarstår fortfarande hinder för vissa grupper, t.ex. personer med funktionsnedsättning och äldre personer att ta del av det digitala utbudet.

Länsstyrelsen anser att kommunernas möjligheter att sköta insamling av returpapper på ett rationellt sätt varierar mellan landets kommuner. Det handlar om transportavstånd, kommunens storlek, befintlig infrastruktur för insamling och balning av papper samt andra faktorer. Detta innebär också att den kommunala avfallstaxan för insamling av returpapper kommer att variera mycket mellan landets kommuner på grund av olika förutsättningar.

Syftet med förslaget anges till att papperstidningar är viktigt för demokratin. Länsstyrelsen ifrågasätter inte att så är fallet, men när det gäller tidningar väljer många konsumenter att bara ha en digital variant för att spara trädråvara eller av kostnadsskäl. Många hushåll avsäger sig också direktreklam till brevlådan. Trots det kommer de tvingas vara med att betala höjd avfallstaxa för returpappersinsamling.

När det gäller de privata företag som idag sköter insamling och balning av returpapper anges att de bör få möjlighet att delta i kommunens upphandlingar. Länsstyrelsen konstaterar dock att det är kommunerna som avgör om insamling och behandling ska göras i egen regi eller genom externa entreprenörer. Kommuner kan

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

2(2)

Datum
2020-10-19

Diarienummer
559-5399-20

välja att bygga upp egna anläggningar och använda egna fordon för insamling av returpapper. Det finns risk för dåligt resursutnyttjande av befintliga anläggningar.

Länsstyrelsen konstaterar att överföring av ansvaret från producent till kommunerna innebär att det incitament för bättre kretsloppstänkande som är inbyggt i producentansvaret kommer att upphöra. För förpackningsindustrin till exempel är det naturligt att utveckla lättare, tunnare och alternativa material eftersom man har ansvaret för att samla in de använda förpackningarna. Den nya modellen innebär också att ett stort antal människor ansluts kollektivt till ett system där kostnaderna i det enskilda fallet inte kan förutses och som dessutom inte gör någon skillnad på om det finns något returpapper som behöver hämtas eller inte. Kommunernas möjligheter till rationell samordning med annat avfall som kommunerna redan ansvarar för har inte undersökts eller beaktats. Hur väl det kommunala ansvaret för returpapper kommer att fungera i den enskilda kommunen och till vilken kostnad är okänt.

Förslaget verkar vara framtaget i stor hast, utan djupare analyser, för att lösa tidningarnas akuta ekonomiska problem. Länsstyrelsens uppfattning är att konsekvenserna av att ta bort producentansvar för returpapper inte har utretts tillräckligt. Det är också viktigt att förslaget tas fram i dialog med kommunerna och andra intressenter. Mot bakgrund av ovanstående anser Länsstyrelsen att förslaget, i sin nuvarande utformning, om att ta bort producentansvaret för returpapper bör avstyrkas.

De som deltagit i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Göran Enander med miljöskyddshandläggare Lars Andersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också tf länsråd Cecilia Magnusson, Lennart Nordvarg, avdelningschef miljöavdelningen, Ida Lindén enhetschef miljöskyddsenheten och Tony Engström enhetschef, enheten för social hållbarhet, medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

linn.akesson@regeringskansliet.se och jerker.forssell@regeringskansliet.se.